

קפה 'אלבי' ברחוב הגדוד העברי שבדרום תל-אביב הוא מקום עם אג'נדה. האוכל צמחוני. האוריינטציה הרעיונית פרוגרסיבית רדיקלית. התודעה הפוליטית אנטי ממסדית. בעלות המקום הן טרנסג'נדריות מזרחיות שהחליטו לציין את שם בית הקפה שלהן באמצעות מלה בערבית ('אלבי' הוא 'לבי' בערבית) מתוך כבוד לשפת האם של הוריהן.

מקומות כמו 'אלבי' הם נשמת אפה של כל עיר. טוב לדעת שברחבי תל-אביב-יפו פזורים בתי קפה וברים שמשרתים קהילות מגוונות, מכל קצו הקשת הפוליטית והרעיונית. כיף להיכנס למקומות כאלה גם אם זו לא כוס התה הפוליטי שלך. הם מעשירים את חיינו אלף מונים מעוד סניפים סטריליים של רשתות קפה סלט ומאפה.

בשנתיים האחרונות הפך ה'אלבי', המזוהה בין השאר גם עם הקהילה הגאה, למוקד פעילות של שתי תנועות אופוזיציוניות חשובות. האחת היא 'נשים בצהוב' - ארגון שמגיב להפקרת שכונות הדרום בידי המשטרה והעיריה באמצעות סיורי תצפית ושמירה לשיפור הביטחון האישי של נשים וילדות במרחב העירוני, שרואה ב'אלבי' את ביתו. השניה היא תנועת 'עיר לכולנו', ש'אלבי' הפך לאחרונה למטה הלא רשמי שלה. 'עיר לכולנו', הסיעה הגדולה במועצת העיר, היא האופוזיציה המשמעותית היחידה שקמה בעיריה בעידן חולדאי. מנהיגה החדש אהרון מדואל הוא הנציג הפוליטי הרציני הראשון שקם בדרום העיר זה עשרות שנים. אישיותו הסולידית, רצינותו והרקורד הביצועי שלו עשויים להניע לקלפיות באוקטובר עשרות אלפים שנמנעו עד-כה מהצבעה מוניציפאלית, לשנות את הפוליטיקה התל-אביבית ולהטביע חותם גם במישור הארצי.

ביום שני ה 26 באוגוסט בחצות הסתיים ליד קפה 'אלבי' עוד סיור של 'נשים בצהוב' שעבר קודם לכן במתחמים פגועי סמים, שיכרות ואלימות שהופקרו בידי המשטרה והעיריה. בית הקפה כבר היה סגור. העובדות סגרו קופה ורחצו כלים. משתתפי ומשתתפות הסיור עמדו בחוץ כשלמקום הגיעו 12 ניידות ועשרות שוטרים, כביכול כדי לטפל בתלונה על רעש וחריגה משעות הפתיחה. התפתח דין ודברים. שתי עובדות נעצרו, ואז גם הסתבר שהמשטרה יוזמת צעד דרקוני: צו סגירה קבוע. בבוקר הגיעו למקום מאות פעילים פוליטיים ותומכים, כולל אהרון מדואל, אורטל בר-דיין, ח"כ דב חנין וח"כ ניצן הורוביץ, לנסות לשכנע את השוטרים לרדת מהעץ.

מה פשר ההתאנות המתעמרת של המשטרה ל'אלבי'? הסבר אחד הוא שפעילות 'נשים בצהוב' בחודשים האחרונים הוציאה שוטרים ילדותיים מכליהם. עצם קיומה של התנועה החשובה הזו מהווה כירסום יומיומי בתדמית העצמית של השוטרים כמגינים פטריארכליים, שוחרי-טוב ורבי עוצמה של הציבור. ייתכן שעלבון השוטרים מהשורה נוכח הנשים החזקות שהפקיעו מהם את האחריות לביטחון במרחב הציבורי חילחל במעלה שרשרת הפיקוד ומצא אוזן קשבת בקרב הקצונה. זה כמובן מצער אך בר תיקון: מדינות רבות הצליחו לחנך מחדש את שוטריהם ולהבהיר להם שמטרת הארגון שבו הם משרתים איננה להעניק לילדים מגודלים תחושה של כח ושליטה אלא לסעוד את הציבור. תהליך כזה אפשרי גם בארץ.

הסבר שני, לאו דוקא סותר, למה שקרה ב'אלבי', הוא אפל הרבה יותר. הייתכן שהיזמה להיטפל למטה הבלתי רשמי של סיעת האופוזיציה המשמעותית היחידה, חודשיים לפני הבחירות המקומיות באוקטובר, באה מלמעלה? הייתכן שהמשטרה גויסה לצורך חיסול ממוקד של פעילות פוליטית ומחיקה של הסיכוי להתמודדות אלקטוראלית דמוקרטית? אם כן, הסכנה למרקם חיינו כאן היא ברורה ומוחשית. האירוע הקיצוני ב'אלבי', והתנהלות העיריה והמשטרה בדרום תל-אביב-יפו בכלל דורשים ועדת חקירה ממלכתית ללא דיחוי.